

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

OÜ Ettevõtluskoolitused hindamisaruanne

Juhtimise ja halduse õppekavarühma kvaliteedihindamine

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	OÜ Ettevõtluskoolitused
Veebilehe aadress	https://hakkanettevotjaks.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses, telefon	Sirle Truuts, 527 7045
Hindamiskomisjon	Merle Lõhmus, Annika Kuus
Hindamisperiood	september - november 2022
Valimi õppekavad	Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaan ja mentorlus)

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Hinnang valdkonnale
1. Õppekavaarendus ja õppekava	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Õppekavarühma juhtimine ja haldus õppekavade hindamine

Tõendid

- Õppekava “Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaani ja mentorlus)” (*kuvatõmmis asutuse veebilehelt seisuga 20.09.2022*)
- Õppekava “Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaani ja mentorlus)” tutvustav tekst veebilehel (*kuvatõmmis asutuse veebilehelt seisuga 20.09.2022*)
- Koolitusasutuse eneseanalüüs
- Tõend 1 – tagasiside e-koolitusele „Ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaani ja mentorlus)”
- Tõend 2 – kuvatõmmis koolituskeskkonnast www.hakkanettevotjaks.ee
- Tõend 3 - koolitaja poolne koolituse läbimise mõõtmine koolituskeskkonnas
- Ettevõtluskoolitused OÜ 04.10.2022 toimunud hindamisvestluse protokoll

1. ÕPPEKAVAARENDEUS JA ÕPPEKAVA

1.1. Õppekava on tõendus põhine ja ajakohane.

Asutuse õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted on kirjeldatud koolitusasutuse eneseanalüüsis. Selles öeldakse, et õppekava väljatöötamisel on võetud aluseks õppija peamine probleem/vajadus koolitusel osalemiseks, milleks on 90% juhtudel äriplaani koostamine. Kriteeriumi 3.4 analüüsis selgitatakse, et selline vajadus selgus koolitaja magistritöö raames läbiviidud intervjuudes ja küsitluses (magistritöö valmis 2022.aastal). Õppekavade ülevaatamine toimub 1 kord aastas ja uuendatud õppekava avatakse alates 01.09.2022. Uuenduste sisseviimisel lähtutakse muuhulgas õppijate tagasisidest, näiteks hindamise meetodite muutmine alates käesolevast õppeaastast. Õppekava arenduses on arvesse võetud Eesti Töötukassa kui koostööpartneri tagasisidet ning õppekava muudatuste tegemisel on arvestatud töötukassa äriplaani struktuuri muudatusi. Õppekava sisu ja struktuur lähtub äriplaani struktuurist. Sisu osas toetub koolitaja oma EBS-s ja TalTech-s omandatud teadmistele, TalTechis külalislektorina saadud kogemustele ja praktilistele kogemustele ettevõtjana ning koolitajana.

Õppe sisu kaasajastamiseks on 2022.a. suvel uuendatud kõik õppevideod, mis vastavad nüüd uuele Eesti Töötukassa äriplaani mudelile. Õppekava uuendamisel on kasutatud ka klientide (õppijate) tagasisidet (tõend 1). Eneseanalüüsis selgitab koolitaja, et õppekavade väljatöötamisel oluliseks aluseks on õppijate vajadus. See ilmnes ka magistritöö raames koolitaja poolt läbiviidud intervjuudes ja küsitluses. Veebivestlusel selgitas koolitaja, et õppekavade väljatöötamisel teostab ta kliendiküsitluse, testib teema aktuaalsust läbi sisuturunduse jne.

Hindamiskomisjon leiab, et koolitusasutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja protsess ning neid rakendatakse praktikas. Õppekavad vaadatakse regulaarselt üle ja uuendatakse. Arendusvajaduse hindamisel arvestatakse õppijate ja koostööpartnerite tagasisidtega. Õppekavade väljatöötamiseks on selge alus. Õppekava arendamise alusmaterjalid on asjakohased.

Arenguvõimalused

Avaldada õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted asutuse kodulehel õppekorralduse alustes.

1.2. Õppekavade arendamine arvestab koolituse sihtrühma vajadusi.

Õppekava osas 6. "Õpingute alustamise tingimused" on öeldud, et koolitusel saavad osaleda vähemalt 18-aastased isikud ja need, kellel on vähemalt põhiharidus. Muid eeltingimusi õpingute alustamiseks välja toodud pole. Küll aga on asutuse veebilehel koolitust tutvustavas osas nimetatud, kellele antud koolitus sobib. Loetelu on järgmine: Koolitus sobib inimesele (1) kes soovib hakata ettevõtjaks või arendada oma mikroettevõtet, kuid kellel puudub eelnev ettevõtlus- ja juhtimiskogemus; (2) kellel on palju erinevaid küsimusi seoses ettevõtlusega alustamisega ja puudub inimene, kellelt neid küsida; (3) kes soovib koostada äriplaani ja taotleda sellele ettevõtlusega alustamise toetust.

Eneseanalüüsis kriteeriumi 1.2 all öeldakse, et *Koolitus on mõeldud kõigile, kes tegelevad ettevõtlusega, kavatsevad sellega alustada ja/või soovivad koostada äriplaani.* Nendest tekstidest järeldub, et koolitus on mõeldud alustavale ettevõtjale.

Eneseanalüüsis kirjutatakse, et õppekava väljatöötamisel on võetud aluseks õppija peamine probleem/vajadus koolitusel osalemiseks, milleks on 90% juhtudel äriplaani koostamine. Eneseanalüüsis kirjutatakse, et õppijate tagasiside alusel on uuendatud ka videoloengute kuulamise võimalus audiofailidena; restruktureeritud e-keskkond ja muudetud õppija eneseanalüüsi harjutuste vormi. Näide õppijate tagasisidest on toodud tõendites 1 ja 4.

Hindamiskomisjon leiab, et õppekava arendamisel on sihtrühma vajadused piisavalt kajastatud.

Arenguvõimalused

Lisada sihtrühma kirjeldus kompaktsemas sõnastuses (soovitatavalt ühe-kahe lausena) ka õppekavasse.

1.3. Õppekavarühma õppekavade erinevad osad (pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, teemad, meetodid, hindamine, iseseisev töö) moodustavad sidusa terviku ja toetavad õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamist.

Õppekava "Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaani ja mentorlus)" alusel toimuvale koolitusele on seatud kolm eesmärki: (1) anda õppijatele e kõigile, kes tegelevad ettevõtlusega või kavatsevad sellega alustada, teadmisi ettevõtlusega alustamisest ja äriplaani koostamisest; (2) ühendada teoreetilised teadmised iseseisva ja praktilise tööga, milleks on äriplaani koostamine ja eneseanalüüsi ülesanded; (3) koolituse lõppeesmärgiks on tulemus, mille alusel koolituse läbinu võib alustada oma ettevõtlusega ja taotleda äriplaanile rahastust. Kui kaks esimest eesmärki kirjeldavad pigem tegevusi (teadmiste andmine, iseseisva ja praktilise töö teostamine), siis kolmas eesmärk sisaldab kahte eelnevat ja kirjeldab koolituse lõpptulemust. Hindamiskomisjon leiab, et õppekavas kirjeldatud eesmärgid on erineva "kaaluga" ja kolmanda eesmärgiga kaetud. Kõik eesmärgid on kooskõlas koolituse pealkirjaga. Need kolm eesmärki on hindamiskomisjoni arvates omavahel seotud: esimene väljendab teadmiste andmist, teine oskuste

kujundamist ning kolmas õppija valmisoleku kujundamist äriplaanile rahalise toetuse taotlemiseks ja ettevõtlusega alustamiseks.

Õppekava osas 3 "Omandatavad teadmised ja oskused" on toodud läbitavate teemade loend (kokku 13 teemat). Teemad toetavad koolituse eesmärgi saavutamist ja on kooskõlas koolituse nimetusega. Lisaks osas 3 olevatele teemadele on õppekava lõpust (4.4. Kursuse sisu) leitav ka moodulite nimekiri (20 moodulit) ning öeldud, et kursuse sisu on jagatud moodulitesse. Koolitajaga peetud vestluse käigus selgus, et teemad on mooduliteks jaotatud Eesti Töötukassa poolt koostatud äriplaani mudeli alusel. Koolitusasutuse eneseanalüüsis on moodulid ja teemad küll omavahel seostatud, kuid õppekavast nende omavaheline seos välja ei tule.

Õpiväljundeid (milliseid teadmisi ja oskusi õppija koolituse tulemusena omandab) õppekavas välja toodud ei ole. See on oluline puudujääk on, sest muudab võimatuks õpiväljundite vastavuse hindamise õppekava muudele komponentidele.

Õppekava osas 7 "Hindamise põhimõtted ja iseseisvad tööd" kirjeldatakse iseseisvate tööde olemust ning nende tagasisidestamise ja hindamise põhimõtteid. Iseseisvate tööde (eneseanalüüsi küsimustike täitmine ja äriplaani järkjärguline koostamine) olemust on selgitatud piisava põhjalikkusega. Iseseisvad tööd toetavad koolituse eesmärgi saavutamist ja on kooskõlas koolituse nimetusega (pealkirjaga).

Kokkuvõtteks võib öelda et õppekava erinevad osad (pealkiri, eesmärk, teemad, õppemeetodid, iseseisev töö) moodustavad sidusa terviku ja toetavad õppekava eesmärkide saavutamist. Kuna õppekavas ei ole õpiväljundeid, siis ei ole sellest tulenevalt võimalik analüüsida nende ja õppe lõpus toimuva hindamise omavahelist sobivust.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

Terviklikus õppekavas peavad selle komponendid olema läbimõeldud ja omavahel sidusad. Täienduskoolituse standardi § 2 lg 1 loetleb õppekava kohustuslikud komponendid. Hindamise käigus selgus, et kõiki selles määruuses sätestatud komponente õppekava ei sisalda. Komisjon soovib õppekava üle vaadata ja lisada sellesse kõik standardist tulenevad komponendid."

Arenguvõimalused

1. Õppekava teemade ja samas õppekavas toodud moodulite omavahelist seost ei ole õppekavas näidatud. Soovitus: näidata õppekavas ära, millised teemad milliste moodulite alla kuuluvad.
2. Korrigeerida koolituse eesmärk selliselt, et see ei kirjeldaks koolituse protsessi, vaid esitaks lühidalt ja konkreetselt õppekava koostajate taotluse: milleks antud õppekava on mõeldud e. mida selle rakendamise tulemusena soovitakse saavutada. Näiteks: Koolituse tulemusel on õppijal olemas ettevõtlusega alustamiseks vajalikud teadmised ja oskused ning valminud äriplaani, mille teostamiseks on võimalik taotleda rahastust".

1.4. Hinnatavatel õppekavadel on selgelt sõnastatud õpiväljundid (täienduskoolituse standard § 2 lg 3).

Õppekavas "Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaan ja mentorlus)" ei ole õpiväljundid välja toodud. Õppekava 3. osas ("Omandatavad teadmised ja oskused") on loetletud koolitusel läbitavad teemad. Omandatavad teadmised ja oskused on küll tuletatavad teemade loendist, kuid sellises sõnastuses ei ole need siiski mõõdetavad ja hinnatavad. Näiteks on teemana sõnastatud "Kliendi, turu ja konkurentide analüüs", kuid puudub õpiväljund ehk kirjeldus, mida õppija peaks antud teema läbimise tulemusena teadma ja oskama. Sellest teemast saaks tuletada erinevaid õpiväljundeid. Näiteks "teab kliendi, turu ja konkurentide analüüsi teostamise põhimõtteid" või "oskab koostada kliendi, turu ja konkurentide analüüsimise meetodika" või "oskab läbi viia kliendi, turu ja konkurentide analüüsi" jne. Millist või milliseid (sh näitena toodud õpiväljunditest) koolituse läbiviimisel silmas peetakse ja peale teema läbimist (või selle käigus) hinnatakse, pole selge.

Veebivestluses paluti õpiväljundite puudumist selgitada. Koolitaja vastas, et õppekava väljundiks on inimese oskus analüüsida oma äriideed, klienti, konkurente, turgu, oskus koostada finantsplaani. Sellega kirjeldas koolitaja õppekava tulemust, kuid mitte õpiväljundeid. Vestluse käigus selgus, et mentorluse käigus koolitaja siiski hindab moodulite kaupa õpitulemusi, kuid õpiväljunditena neid kirja pandud ei ole. Õpiväljundid on täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punkti 3 kohaselt õppekava üheks kohustuslikuks komponendiks. Sama paragrahvi lõikes 2 on ka kirjeldatud, kuidas peavad õpiväljundid täienduskoolituse õppekavades olema sõnastatud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

Täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punkt 3 kohaselt on õppekava üheks kohustuslikuks komponendiks õpiväljundid. Hinnatud õppekavas õpiväljundid puuduvad. Sellest tulenevalt soovitab komisjoni sõnastada õppekavasse selle eesmärkidest tulenevad õpiväljundid, mis on vastavuses läbitavate põhiteemadega ning sõnastatud mõõdetavate ja hinnatavatena. Abimaterjal: HTM-i juhendmaterjal täienduskoolituse õppekavade koostamiseks https://www.hm.ee/sites/default/files/htm_taiendk_juhendmaterjal.pdf

1.5. Õpiväljundid on etteantud sisu ja õppekavas planeeritud õppeajaga saavutatavad ning õppekavas on välja toodud õppemaht ja õppe osakaalude maht.

Õppekava kogumaht on 160 tundi. Õppekavas on välja toodud teoreetilise osa maht 80 tundi (videoloengud nii video- kui ka audioformaadis ning slaidid); grupimentorlus 20 tundi ja iseseisva töö maht 60 tundi (eneseanalüüsi käigus tehtavad kodused ülesanded ja äriplaani koostamine). Kõigi osade sisu on piisava selgusega lahti kirjutatud. Õppekava sisu on jaotatud moodulitesse, kokku 20 moodulit 13-ne teema läbimiseks.

Õppekava "Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaan ja mentorlus)" alusel toimuvale koolitusele on seatud kolm eesmärki: (1) anda õppijatele e kõigile, kes tegelevad ettevõtlusega või kavatsevad sellega alustada, teadmisi ettevõtlusega alustamisest ja äriplaani koostamisest; (2) ühendada teoreetilised teadmised iseseisva ja praktilise tööga, milleks on äriplaani koostamine ja eneseanalüüsi ülesanded; (3) koolituse lõppeesmärgiks on tulemus, mille alusel koolituse läbinu võib alustada oma ettevõtlusega ja taotleda äriplaanile rahastust. Komisjoni hinnangul on ettenähtud õppe ajaga võimalik anda teadmisi (eesmärk 1), teha koolituse käigus praktilisi ülesandeid ja viia läbi arutelusid ning koostada äriplaan (eesmärk

2) ning valmisolek alustada oma ettevõtlusega (eesmärk 3). Kuna õppekavas puuduvad õpiväljundid, pole võimalik hinnata, kas etteantud õppeaeg nende saavutamiseks on piisav.

Vestluse käigus selgus, et tegelikult ei ole äriplaani koostamine ja selle tagasisidestamises osalemine kohustuslik kõigile õppijatele. Kohustus äriplaani koostada kehtib ainult töötukassast tulnud klientidele, samal ajal kui ise oma koolituse eest maksvad õppijad võivad sellest ka loobuda, Nead peavad koolituse käigus tegema ära ainult kohustuslikud kodutööd. Koolitaja selgitas, et edaspidi on neile, kes ei soovi äriplaani koostada ja mentorluses osaleda, plaanis teha teadmiste test, kuid hetkel seda veel ei ole. Sellest, kas õppija soovib teha äriplaani või mitte ja millises tempos ta koolitus soovib läbida (kas koos nendega, kes äriplaani esitavad või endale sobivas graafikus), annab õppija koolitajale teada enne koolituse algust. Komisjon märgib, et sellise võimaluse kohta õppekavas info puudub. Samuti ei ole õppekavas näidatud, kuidas mõjutavad erinevad nõuded koolituse lõpetamisele õppekava kogumahtu, mis on 160 tundi (80 tundi e-õppe materjalide läbitöötamiseks, 20 tundi mentorluses osalemiseks ja 60 tundi iseseisvaks tööks, st äriplaani koostamiseks). Kui õppija soovib koolitusel ainult osaleda ilma, et ta äriplaani koostaks, kujuneb tema õppe kogumahuks tegelikult 80 tundi, mis on ainult pool õppekava mahust.

Hindamiskomisjon leiab, et õppeks ettenähtud aeg on piisav koolituse teemade läbivõtmiseks ja eesmärkide saavutamiseks mõlemale õppijate grupile, kuid õpiväljundite puudumine ei anna võimalust hindamiseks, kas õppe aeg võimaldab nende saavutamist.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Vestluses koolitajaga selgus, et õppijatel on võimalik ise otsustada (v.a. töötukassa kaudu tulnud õppijad), kas nad soovivad läbida õppekava tervikuna (st koostada ka äriplaani ja osaleda mentorluses) või piirduvad ainult loengute kuulamise ja kodutööde tegemisega. Selle kohta õppekavas info puudub. Soovitame info valikuvõimaluse ning selle tingimuste kohta (kes saavad selle valiku teha ja kes mitte) õppekavasse kindlasti lisada.
- 2) Need õppijad, kes äriplaani teha ei soovi ja mentorluses ei osale, saavad koolituse läbida ainult poolega sellest ajast mis kulub koolituse läbimiseks neil, kes teevad ka äriplaani ja osalevad mentorluses. Soovitame info selle kohta, milline on õppe kogumaht ja osakaalude maht neile inimestele, kes koolituse ainult osaliselt läbivad.
- 3) Õppekavast ei ole leitav info selle kohta, kuidas toimub õpe nendele õppijatele, kes äriplaani ei tee. Arvestades seda kui detailselt on õppekavas muidu õppekorraldus kirjeldatud, soovitame sellesse lisada info ka selle kohta, kuidas toimub õpe siis kui äriplaani ei koostata ja mentorluses ei osaleta.

KOONDHINNANG ÕPPEKAVAARENDEUSE JA ÕPPEKAVA HINDAMISVALDKONNALE: Nõuded ei ole täidetud

Hindamisvaldkonna "Õppekavaarendus ja õppekava" hindamise käigus tuvastas komisjon järgmist:

- 1) Õppekava on tõenduspõhine ja ajakohane
- 2) Õppekavade arendamisel on arvestatud koolituse sihtrühma vajadusi
- 3) Õppekavarühma õppekavade erinevad osad: pealkiri, eesmärk, teemad, õppemeetodid ja iseseisev töö moodustavad üldjuhul sidusa terviku ja toetavad õppekava eesmärkide saavutamist. Kahjuks ei

sisalda õppekava kõiki täienduskoolituse standardis ette nähtud komponente, mistõttu ei olnud komisjonil näiteks võimalik hinnata, kas õppekava õpiväljundid on vastavuses ülejäänud õppekava komponentidega, kuna õpiväljundid õppekavas puuduvad. Näiteks ei saa praegusel juhul hinnata, kas õppekavas märgitud hindamismeetodid on õpiväljundite saavutatuse hindamiseks sobivad ja asjakohased.

- 4) Täienduskoolituse standardi § 2 lg 1 p 3 ja lg 2 nõutud õpiväljundid õppekavas puuduvad.
- 5) Kuna õpiväljundeid ei ole, vaatles komisjon, kas vähemalt õppekavas märgitud eesmärgid on etteantud aja jooksul kirjeldatud sihtrühmale saavutatavad ning kas loetletud teemasid on võimalik vastavalt kirjeldatud õppemeetoditele õppeaja jooksul läbi võtta. Nende osas leidis komisjon, et õppekogumahuna märgitud aeg (160 ak/h) on selleks piisav.
- 6) Vestluse käigus selgus ka, et mitte kõik õppijad ei pea õppekava tervikuna läbima. see on kohustuslik ainult töötukassa kaudu tulijatele, samas kui kõik teised saavad valida, kas nad soovivad äriplaani koostada ja mentorluses osaleda või tahavad ainult e-loengud läbi kuulata ja kodutööd ära teha. Õppekavas puudub info selle valikuvõimaluse ja sellega seonduva õppekorralduse kohta (hindamine, õppemaht, õppetöö korraldus jms).

Õppekava suurimaks probleemiks on aga komisjoni hinnangul õpiväljundite puudumine. Tegemist on täienduskoolituse standardist tuleneva nõude mittetäitmisega. Kuna õpiväljundid on õppekava üks "aluskiividest", mõjutab nende puudumine ka muude kriteeriumite täitmist.

Teiseks suureks probleemiks on see, et samal õppekaval ja koolitusel õpivad inimesed, kellest osade puhul pole lõpuni selge, millise mahu, sisu ja hindamisega nemad selle õppe läbivad.

Kuna mõlemad eelmainitud puudused mõjutavad oluliselt kogu hindamisvaldkonna kvaliteeti, siis ei saa komisjon antud valdkonna nõuetele vastamise osas positiivset hinnangut anda ning valdkonna hinnanguks jääb, et nõuded ei ole täidetud.

2. ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

2.1. Iga õpiväljundi (sh üldoskuste) saavutamist hinnatakse ja õppija saab tagasisidet omandatud oskuste, teadmiste ja hoiakute kohta.

Õppekavas on öeldud, et õpitulemuste hindamine ja tagasisidestamine toimub formatiivse ehk kujundava hindamise kaudu ning toetub kahele alusele. Nendeks on

- (1) äriplaani valmimine vastavalt läbitud moodulite teemadele ja
- (2) eneseanalüüsi ülesannete täitmine.

Veebivestluses selgitas koolitaja, et varem kasutas ta iga mooduli lõpus hindamismeetodina ka kirjalikku testi, mis tuli sooritada enne järgmisesse moodulisse liikumist. Nüüdseks on testimine asendatud kirjaliku tagasisidega iseseisvale tööle, kuna koolitaja tähelepanekutest ja õppijate tagasisidest selgus, et testi puhul koondub tähelepanu pigem testide täitmisele kui äriplaani koostamisele.

Tagasisidestamise vormiks on grupimentorlus, mis toimub iganädalaselt 2 tunni mahus (10 mentorlust, kokku 20 tundi) ja sellele järgnev kirjalik tagasiside koolitajalt. Mentorluse ajal jagab koolitaja enda ekraani

ja kuulab ära õppija kommentaarid tehtud iseseisvale tööle. Õppija nõusolekul osalevad tema äriplaani arutelus ka teised grupi liikmed, sest arutelu käigus õpivad kõik. Õppija saab kirjaliku tagasiside valmivale äriplaani osale 1 päeva jooksul peale mentorlust. Mentorluse vahelistel aegadel vastab koolitaja osaleja küsimustele e-maili teel 2 tööpäeva jooksul.

Õppekavas toodud õpingute lõpetamise tingimustes on kirjas, et selleks on vaja kas

- a) aktiivne osavõtt (80%) mentorlusest koos äriplaani koostamisega ja/või
- b) kursuse läbimine e-koolituste keskkonnas aadressil www.hakkaettevotjaks.ee vähemalt 80% ulatuses.

Kirjeldusest (ja/või) järeldus, et äriplaani koostamine ja esitamine tagasisidestamiseks ning selle alusel õpitulemuste hindamine ei ole õpingute lõpetamise tingimuste korral tingimata vajalik. Komisjonile jääb arusaamatuks, mille alusel saab koolitaja sellisel juhul õpitulemusi tagasisidestada ja hinnata, kuna õppekava osas 3.3. on öeldud, et õpitulemuste hindamine ja tagasisidestamine toimub eneseanalüüsi ülesannete ja valmiva äriplaani alusel. See küsimus oli arutluse all 4. oktoobril toimunud veebisuhtluses, kus koolitaja selgitas, et tulevikus on tal kavas nendele õppijatele korraldada siiski teadmiste test. Praegu seda ei tehta. Hindamiskomisjon leiab, et pelgalt osavõtu arvesse võtmine õpingute lõpetamiseks ja tunnistuse väljastamiseks seab õppijad ebavõrdsesse olukorda ning ei peegelda tegelikku õpiväljundite saavutamist isegi juhul, kui äriplaani mitte koostavatele inimestele koolituse jooksul ja/või lõpus see kirjalik test tehakse. Test saab kajastada vaid omandatud teadmisi, mitte aga oskusi äriplaani koostamisel. Õppekavast ei selgu ka, millal seda testi ajaliselt sooritatakse.

Veebivestluses kirjeldas koolitaja täpsemalt mentorluse protsessi ning väitis, et teoreetiliselt läbitud teemade omandamist ja nende kasutamisoskust hindab ja tagasisidestab ta õppija poolt teostatud iseseisva töö põhjal (eneseanalüüsi ülesanded ja äriplaanis kajastuvad teadmised ning oskused). Milliste kriteeriumite alusel sünniv aga otsus, et soovitud väljundid on saavutatud, seda koolitaja ei selgitanud. Komisjoni hinnangul ei ole võimalik tuvastada vastavust õpiväljundite ja hindamiskriteeriumite vahel, kuna õpiväljundeid pole sõnastatud ja nende hindamiskriteeriume selgelt esitatud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

Õppekavas ei ole toodud õpiväljundeid ega sõnastatud hindamiskriteeriume. Nende õppijate osas, kes ei soovi koostada äriplaani, pole võimalik hinnata õppe tulemusi, sest hindamise alustena on õppekavas märgitud äriplaani järkjärguline koostamine vastavalt õppes läbitud teemadele ning iseseisvad tööd. Soovitus: töötada välja selged õpiväljundite hindamise kriteeriumid mõlemale õppijate rühmale - neile, kes koostavad õpingute lõpuks äriplaani ja ka neile, kes seda ei tee.

2.2. Õppekavas on välja toodud, mis tingimused peab õppija täitma, et õppekava lõpetada ja milline dokument õppijale koolituse lõpuks antakse (täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2).

Õppekava osas "Nõuded õpingute lõpetamiseks" on öeldud:

- a) aktiivne osavõtt (80%) mentorlusest koos äriplaani koostamisega ja/või

b) kursuse läbimine e-koolituse keskkonnas vähemalt 80% ulatuses.

Vaadanud üle asutuse esitatud enesehinnangu analüüsi, kuulunud ära vestluses saadud lisainfo ja tutvunud asutuse veebilehel oleva õppekavaga ning õppekorralduse aluste dokumendiga leidis hindamiskomisjon õppekava lõpetamise nõuetes mitmeid ebakõlasid.

- 1) Õppekavas toodud kirjeldusest järeldeb, et äriplaani koostamine ja esitamine tagasisidestamiseks ning selle alusel õpitulemuste hindamine ei ole alternatiivi b) korral vajalik. 04.10.2022l toimunud vestluses koolitajaga ilmnes, et koolituse lõpetamiseks ja tunnistuse saamiseks pole kõigil õppijatel tõepoolest vaja äriplaani koostada. Need osalejaid, kes soovivad küll koolitust läbida, kuid pole huvitatud mentorlusest ega äriplaani koostamisest, saavad samuti koolituse lõppedes koolitusasutuse tunnistuse (õppekava punkt 8.4). Komisjoni hinnangul ei vasta selline õppekorraldus Täienduskoolituse standardile. Haridus- ja teadusministri 19.06.2015 määrus nr 27 „Täienduskoolituse standard“ <https://www.riigiteataja.ee/akt/111112016002> sätestab, et osaleja jaoks võib koolitus lõppeda tunnistuse saamisega juhul, kui õpiväljundite saavutamist hinnatakse. Praeguses õpingute lõpetamise tingimustes hindamist ei mainita, ainult osalemist. Õppija jaoks võib kursus lõppeda ka tõendiga kui õpiväljundeid ei hinnata või kui õppija pole õpiväljundeid saavutanud. Tõendi väljastamise tingimusi koolituse läbimise eest ei mainita õppekavas üldse.
- 2) Õppijate vahel erisuse tekitamine läheb vastuollu ka õppekava üldise eesmärgiga, mis asetab peamise rõhu praktiliste oskuste arendamisele, so äriplaani koostamisele ja seda toetavale mentorlusele. Õppekava osas 2 (Õppekava eesmärgid) on selgelt öeldud, et koolitusel on praktiline väljund: *“ühendada teoreetilised teadmised iseseisva ja praktilise tööga, milleks on äriplaani koostamine ja eneseanalüüsi ülesanded”* ja *“koolituse lõppeesmärgiks on tulemus, mille alusel koolituse läbinu võib alustada oma ettevõtlusega ja taotleda äriplaanile rahastust”*. Praegustest lõpetamise tingimustest lähtuvalt jäävad need eesmärgid sellel osal õppijatest, kes äriplaani ei kosta ja mentorluses ei osale, täitmata.
- 3) Õppekava osas 8 (Lõpetamise kord) öeldakse, et õppija peab osalema iganädalases mentorluses ja kui õppija seda teha ei saa, on tal võimalus järelvaadata grupi mentorluse salvestust, mis laetakse üles Youtube keskkonda privaatse ligipääsuga. Peale järelvaatamist on õppijal võimalus esitada koolitajale oma küsimused e-kirja teel või järgmises mentorluses. Sellest tekstist jääb mulje, et mentorluse järelvaatamine on kõigile osalejatele kohustuslik, sh neile, kes mentorluses ei osale. Ei selgu ka, kuidas toimub õppija oskuste ja teadmiste hindamine juhul kui ta ainult vaatab mentorluse salvestust järele.
- 4) Asutuse kodulehel õppekorralduse reeglites on öeldud *“Õppijate taset hinnatakse õpiväljundi põhiselt, st õpiväljundite miinimumtaseme saavutanud õppijale omistatakse tunnistus, vähemalt 75% auditoorsel tööl osalenutele tõend, va ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaani ja mentorluse), kus õppija peab osalema e-koolituse jooksul kõigis mentorlustes*. Ilmneb vastuolu mentorluses osalemise määra osas: õppekavas on nõutud mentorluses osalemine 80% ulatuses. Veebivestluses nentis koolitaja, et õppekavas on ekslikult jäänud parandus “kõigis mentorlustes” sisse viimata.
- 5) Õppekava osas 8 (Lõpetamise kord) punktis 8.5. kohustatakse iga õppijat hiljemalt kuu 3. kuupäevaks allkirjastama mentorlusest osavõtu leht. Vestlusel selgitas koolitaja, et see nõue puudutab vaid töötukassa poolt rahastatud õppijaid, kes reeglina moodustavad õppijate enamiku. Neid õppijaid, kes tasuvad õppemaksu ise, see punkt ei puuduta ning sellest informeerib koolitaja neid õppe

alguses. Pole just tavapärane, et selliseid sanktsioone õppekavadesse kirjutatakse. Taolisi korralduslikke nõudeid peaks selgitama õppekorralduse reeglites ja koolituse sissejuhatuses, mitte õppekavas.

Hindamiskomisjon leiab, et õppekavas märgitud koolituse lõpetamise tingimused on õppekavas kajastatud ainult osaliselt ning ei vasta tegelikule olukorrale. samuti on õppekava osas 8.1 toodu vastuolus Haridus- ja teadusministri 19.06.2015 määrusega nr 27 „Täienduskoolituse standard“ <https://www.riigiteataja.ee/akt/111112016002> mille § 3 lõiked 1 ja 2 ütlevad järgmist:

(1) Tõend täienduskoolituses osalemise või selle läbimise kohta väljastatakse isikule juhul, kui koolituse käigus ei hinnatud õpiväljundite saavutatust või kui isik ei saavutanud kõiki õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundeid.

(2) Tunnistus on täienduskoolituse lõpetamist tõendav dokument, mis väljastatakse isikule juhul, kui koolituse käigus hinnati õpiväljundite saavutatust ja isik saavutas kõik õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundid.

Komisjon on seisukohal, et õppekava õpingute lõpetamise tingimused ning info koolituse lõpetamisel antava dokumendi kohta tuleb õppekavas viia vastavusse standardi nõuetega. Selleks on kaks võimalust:

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Täienduskoolituse standardi § 3 lõigetes 1 ja 2 on toodud välja, milline info peab õppekavas olema märgitud koolituse lõpus väljastatavate dokumentide kohta. Hetkel on õppekavast puudu nii info tõendi väljastamise tingimuste kohta kui ka selle kohta, milliste tingimuste täitmisel saab õppija tunnistuse. Ainult õppetöös osalemine ei saa olla tunnistuse andmise aluseks, kuna tunnistuse saab anda vaid siis kui koolituse käigus hinnati õpiväljundite saavutatust ja isik saavutas kõik õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundid. Komisjon soovib korrigeerida õpingute lõpetamise tingimusi ja väljastatavaid dokumente puudutav info ning esitada see vastavalt seadusest tulenevatele nõuetele.
- 2) Õppekava osas 8.1 Nõuded õpingute lõpetamiseks on öeldud: a) aktiivne osavõtt (80%) mentorlusest koos äriplaani koostamisega ja/või b) kursuse läbimine e-koolituse keskkonnas vähemalt 80% ulatuses. Mõlemal juhul väljastatakse osalejale tunnistus õppekava alusel toimuva koolituse läbimise kohta. Hindamiskomisjon leiab, et selline õppekorraldus ei vasta täienduskoolituse standardi nõuetele. Üksnes õppes osalemine ei anna alust tunnistuse väljastamiseks; sobiv dokument sellisel juhul oleks tõend koolitusel osalemise kohta. Kui soovitakse siiski mõlemale osalejate grupile väljastada tunnistus, tuleb sõnastada õppe eesmärk ja õpiväljundid ka neile, kes valivad üksnes e-õppe läbimise ning kirjeldada õpiväljundite hindamise meetodeid ja kriteeriume õppekava osas 7 “Hindamise põhimõtted ja iseseisvad tööd”. Hindamiskriteeriumite sõnastamise eelduseks on õpiväljundite olemasolu õppekavas (k.o. aruande hindamiskriteerium 1.4).
- 3) Õppekava osa 8 “Lõpetamise kord” punktis 8.2 öeldakse, et mentorluses osalemise või selle järelvaatamise kohustuse on kõigil koolitusel osalejatel. Õppekava osa 8.1 punkt b) seda aga ei nõua: õppijatelt, kes valivad vaid e-koolituse läbimise, eeldatakse üksnes e-koolituse läbimist 80% ulatuses. Soovitus: otsustada, kas mentorluses osalemine või selle järelvaatamine on e-õppes osalejatele (8.1 b) kohustuslik või mitte ja kajastada seda selgelt õppekavas.

- 4) Mentorluses osalemise nõutavad määrad õppekavas ja õppekorralduse eeskirjas on erinevad (vastavalt 80% ja 100%). Soovitus: ühtlustada õppekavas ja õppekorralduse eeskirjas toodud mentorluses osalemise nõutavad määrad.

Arenguvõimalused

Soovitame õppekava punkti 8.5, mis kohustab iga õppijat hiljemalt kuu 3. kuupäevaks allkirjastama mentorlusest osavõtu lehe, õppekavast välja võtta ning lisada see näiteks õppekorralduse aluste dokumenti. Õppijatele tuleb selle punkti sisu tutvustada õppe sissejuhatavas osas.

2.3. Õppijad on rahul omandatud oskuste, teadmiste ja/või hoiakutega.

Tagasiside kogumist õppijatelt on kirjeldatud koolitusasutuse veebilehel oleva dokumendi "Õppekorralduse alused" alapeatükis "Täienduskoolituskeskuse kvaliteedi tagamise alused. Õppekavade kvaliteedi tagamine ja osalejate tagasiside". Selles öeldakse, et õppijatelt kogutakse kirjalikku tagasisidet, kus lisaks 5-pallisele hindamiskaalale tuleb osalejal lisaks hinnangu andmisele seda ka põhjendada ja vajadusel teha parendusettepanekuid. Eneseanalüüsi osas 2.3 on öeldud: "Õppijatele saadetakse peale koolituse lõppu tagasiside link. Tagasiside ankeet on koostatud Google vormides". Kuna tegemist on pikaajalise ja mahuka õppega, küsib koolitaja tagasisidet ka igas mentortunnis: enne, kui asutakse mentortunni teema arutelu juurde, tehakse kokkuvõtte eelnenud e-õppest. Eneseanalüüsile on lisatud tõend 1, mis tulpdiagrammide vormis näitab kokkuvõtet õppijate tagasisidest. Valdavalt on tagasiside positiivne. Kuna tõendis 1 pole esitatud õppijate vabas vormis arvamusi ja ettepanekuid, palusid hindamiskomisjoni liikmed veebiintervjuul täiendavat informatsiooni. Koolitaja selgitas, et tagasiside küsitluses on 10 küsimust. Lisaks õppijate rahulolu hindamisele seitsme kriteeriumi alusel ja 5-pallisel skaalal palutakse ka kommentaare ja ettepanekuid. Komisjoni palvel saatis koolitaja mahuka kirjaliku kokkuvõtte varasematel kursustel osalenute tagasisidest (tõend 4). Torkab silma, et valdavalt on positiivse tagasiside saanud just äriplaani praktilisel koostamisel omandatud kogemused ning mentori poolt antud tagasiside ja näpunäited iseseisvale tööle. Muudatusettepanekud puudutasid peamiselt koolituse mahtu. Veebivestlusel selgitas koolitaja, et suuremad muudatused õppekava struktuuris ja sisus viidi sisse 2022.a. suvel. Nende muudatuste tegemise üks olulisemaid ajendeid oli õppijatelt saadud tagasiside ja muudatused äriplaani struktuuris (töötukassa poolt välja töötatud struktuur on erinev nn standard-struktuurist). Koolitaja magistritöö "Ennastjuhtiva õppe disain digitaalsetes kanalites" (TalTech 2022) on seotud tema tegevusvaldkonnaga. Töö käigus töötati välja e-õppe mudel, millest lähtuti koolituste disainimisel. Uuendati ka e-õppe materjale. Olulised muudatused viidi sisse õpikeskkonnas eesmärgiga suurendada keskkonna kasutajasõbralikkust.

Hindamiskomisjoni arvates on antud õppekava ja selle alusel toimuva koolituse tagasisidestamine korraldatud hästi ja saadavat informatsiooni kasutatakse vajalike muudatuste sisseviimisel õppekavasse ning õppe korraldusse.

KOONDHINNANG ÕPPIMISE JA ÕPETAMISE HINDAMISVALDKONNALE: Nõuded ei ole täidetud

Hindamisvaldkond "Õppimine ja õpetamine" koosneb 3-st kriteeriumist. Hindamiskomisjoni hinnangud neile on järgmised:

- 1) Kuna õppekavas õpiväljundid puuduvad, siis ei ole võimalik aru saada, kas üldse hinnatakse, mida hinnatakse ja kuidas hinnatakse. Mentorluse käigus hindamisel puuduvad hindamiskriteeriumid.
- 2) Õppekavas välja toodud info õpingute lõpetamise tingimuste ja väljastatavate dokumentide kohta ei vasta täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2 toodud nõuetele. Puudu on info tõendi väljastamise kohta ning õpingute lõpetamise tingimustes on toodud välja ainult õppes osalemise miinimummäärad. Kuna õppe lõppedes antakse osalejatele siiski tunnistus, peab õppe käigus toimuma ka õppija õpitulemuste hindamine. Seda hetkel õppekavas kirjas ei ole.
- 3) Positiivsena saab välja tuua, et õppijad on siiani siiski rahul olnud nii omandatud oskuste, teadmiste ja/või hoiakutega. Komisjoni hinnangul on õppekava ja selle alusel toimuva koolituse tagasisidestamine hästi korraldatud ja sealt saadavat informatsiooni kasutatakse vajalike muudatuste sisseviimisel nii õppekavasse kui õppe korraldusse.

Kuna hindamise osa on siiski ebaselge ja õppekavas esitatud info ei vasta täienduskoolituse standardist tulenevatele nõuetele, on komisjoni hinnang valdkonnale, et nõue ei ole täidetud.

3. KOOLITAJAD

3.1. Koolitajate kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus ja info selle kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel (TäKS § 11 lõige 2).

Ettevõtluskoolitused OÜ veebilehel on leitav koolitaja lühitutvustus. Selles on öeldud, et tal on ettevõtete panganduses töötamise kogemus 10 aastat, sellest 6 aastat valdkonnajuhina; äriplaani kirjutamise kogemust omab alates 2008. aastast ning tema poolt koostatud äriplaani tulemuslikkus on 95%. Koolitaja omab 10-aastast ettevõtluskogemust. Koolitajal on kõrgharidus õigusteadustes ning ettevõtluses ja ärijuhtimises. 2022.a. on koolitaja kaitsnud magistrikraad TalTech's (turundus- ja müügijuhtimine). Koolitaja CV ei ole veebilehel avaldatud. Hindamiskomisjon leiab, et veebilehel olev informatsioon koolitaja kohta on piisav.

3.2. Koolitajatel ja praktikajuhendajatel (kus asjakohane) on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon ja tööalane kogemus.

OÜ-s Ettevõtluskoolitused on vaid üks koolitaja. Praktikajuhendajaid koolitusasutus ei rakenda. Koolitaja enesetutvustusest asutuse veebilehel võib lühidalt lugeda tema tööalasest kogemusest (äriplaani kirjutamise ja ettevõtluskogemus) ning ära on märgitud ka erialane kvalifikatsioon, mis katab OÜ Ettevõtluskoolitused poolt pakutavate õppekavade sisu. Magistriõppe läbimine TalTech-s turunduse ja müügijuhtimise õppekava alusel päädis 2022.a. kaitsnud magistritööga "Ennastjuhtiva õppe disain digitaalsetes kanalites". Eneseanalüüsist ja veebivestlusest selgus, et magistritöö sisu on tihedalt seotud OÜ Ettevõtluskoolitused koolitusvaldkonnadega, töö empiiriline osa on teostatud OÜ Ettevõtluskoolitused

õppijate tagasiside baasil. Selle info alusel võib järeldada, et koolitajal on olemas erialane kvalifikatsioon õppekava teostamiseks.

Koolitaja andragoogilise pädevuse kohta veebilehel ja ka eneseanalüüsis andmed puuduvad. Veebivestlusel palus hindamiskomisjon selegitada, millel tugineb koolitaja andragoogiline kompetentsus. Koolitaja vastas, et see on kujunenud praktika käigus. Koolitaja selgitas ka, et ta on kaalunud täiskasvanute koolitaja kutse taotlemist, aga et TalTech on teda juba aastaid külalisõppejõuna tunnustanud, siis on ta toetunud nii sellele kui ka klientide tagasisidele, et on pädev koolitama. Õppijate tagasisidest (tõend 4) võib lugeda, et nad hindavad kõrgelt koolitust tervikuna ja koolitaja panust selle õnnestumisse õppijate toetamise kaudu.

Hindamiskomisjon leiab, et koolitajal on hetkel olemas vajalik erialane kvalifikatsioon ja tööalane kogemus, et olla koolitajaks õppekavas "Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaan ja mentorlus)".

3.3. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja koolitaja pädevusi.

Koolitaja on värskelt (2022.a.) lõpetanud TalTechis turunduse ja müügijuhtimise magistriõppe ja kaitsnud magistritöö teemal "Ennastjuhtiva õppe disain digitaalsetes kanalites". Magistritöö koostamise raames töötas koolitaja välja e-õppe mudeli, millest lähtus ka enda koolituste disainimisel. Eneseanalüüsis kirjutatab koolitaja, et käesoleval ajal täiendab ta enda teadmisi just e-koolituste loomisel (Courcera, Udemy koolitused).

Koolitaja võtab regulaarselt õppijatelt tagasisidet ja tagasisidestab nende iseseisvaid töid, mille käigus kogub infot muuhulgas ka oma koolitaja-pädevuse tõstmiseks.

Hindamiskomisjon leiab, et kuna kõrgkooli lõpetamine toimus alles käesoleva aasta kevadel, on koolitaja erialased pädevused hetkel piisavad. Ärivaldkonna õppekava alusel koolitamine ja õppijate juhendamine eeldab pidevat kursis olekut valdkonna arengutega, mis ilmnes ka veebivestlusel (muudatuste sisseviimine õppekava sisusse ja õpikeskkonda). Koolitaja analüüsib pidevalt oma õppetegevust, kasutades selleks õppijate tagasisidet ja hindamistulemusi.

3.4. Koolitajad ja õppijad on teadlikud õppekava eesmärgist.

Õppekava "Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaan ja mentorlus)" eesmärk, ülesehitus, õppekorraldus, läbitavad teemad ja õpitulemuste hindamine on õppekavas lahti kirjutatud. Veebivestluses lisas koolitaja, et ta saadab nädal enne koolituse algust e-kirjaga info igale registreerunud õppijale. Kirjas sisaldub koolituse eesmärk (ettevõtluse alaste oskuste omandamine läbi praktiliste tööde + äriplaani koostamine) ja õppe korralduse alane teave (milliseid iseseisvaid töid tehakse ja mis on nende eesmärk, koolituse ajakava, sh milliseks kuupäevaks midagi on vaja esitada, millal toimuvad mentorlused jne). Kui kellelegi mõni kuupäev vms ei sobi, siis on õppijatega suheldes võimalik muudatusi teha ja uusi kokkuleppeid saavutada. Veebivestluses tundis hindamiskomisjon huvi, millal ja kuidas selgitatakse koolituse eesmärki neile osalejatele, kes rahastavad koolitust ise (st mitte töötukassa kaudu) Koolitaja selgitas, et saadab neile lisainfo selle kohta, et nad saavad valida - kas teevad koolituse läbi töötukassa klientidega samas tempos või valivad

oma tempo (st. mentorluse sageduse). Koolituse hommikul avab koolitaja ligipääsu koolituskeskkonda, seal on samuti veel kogu info uuesti kirjas. Koolituse materjalid jäävad õppijale avatuks piiramata ajaks.

Koolitaja alustab kursust mooduliga "Sissejuhatus kursusesse", kus koolituse ülesehitus (sh eesmärk, oodatav tulemus, hindamine jm) veelkord üle räägitakse. Iganädalase grupimentorluse alguses vastab koolitaja ka koolitust puudutavatele küsimustele ja jagab vajadusel täiendavaid selgitusi. Hindamiskomisjoni arvates on koolitaja tegevus õppekava (sh õppe eesmärgi) ja õppe korralduse selgitamisel piisav.

3.5. Koolitajad kasutavad õpiväljundite saavutamiseks asjakohaseid ja õppijat motiveerivaid õppemeetodeid.

Õppekava "Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaani ja mentorlus)" teostatakse e-õppe vormis. Õppekava teoreetiliste osade läbimiseks on eelsalvestatud videoloengud (kokku 80 tundi, uuendatud 2022.a. suvel), mida saab kuulata ka audioformaadis. E-keskkonda on üles laetud nii õppevideod kui ka nendes kasutatavad slaidid eraldi. Õppijatele on võimaldatud kursusel tulemusliku osalemise korral piiranguteta juurdepääs veebis olevate õppematerjalidele nii koolituse toimumise ajal kui ka peale selle lõppemist.

Õppe läbiviimisel kasutatakse õppeprotsessi ja õppe eesmärgi saavutamist toetavaid meetodeid. Kogu koolituse vältel rakendatakse 60 tunni ulatuses iseseisvat tööd, sh õppija eneseanalüüsi ülesandeid ja äriplaani koostamist. Eneseanalüüsi ülesandeid lahendab õppija nendes moodulites ja teemades, mis otseselt äriplaani koostamises ei kajastu. Äriplaani moodustub iseseisva tööna järk-järgult, vastavalt õppes läbitavatele teemadele. Igal nädalal toimuvad veebikeskkonnas grupimentorlused (kokku 10 korda à 2 tundi). Mentoritundides esitab õppija 5-minutilise eneseanalüüsile tugineva ettekande ning tutvustab valminud osa oma äriplaani. Koolitaja analüüsib õppija tööd mentorluse jooksul suuliselt ning tagasisidestab 1 päeva jooksul peale mentorlust ka kirjalikult. Grupimentorluses osaleb terve õpigrupp üheaegselt (keskmiselt 1-3 inimest). Kui koolitusel osaleb vaid 1 inimene, rakendub individuaalne mentorlus. Kui mõni õppija ei saa grupimentorluses osaleda, on tal võimalus mentortunni salvestuse järelvaatamiseks ja individuaalseks konsultatsiooniks e-kirja teel.

Veebivestlusel paluti koolitajat täpsustada grupimentorluse protseduuri. Koolitaja selgitas, et kui osaleb vaid 1 inimene, siis ta jagab osalejaga ekraani ja arutletakse kodutöö põhjal. Koolitaja annab tagasisidet kodutööle ning jagab uusi ülesandeid iseseisvaks tööks. Koolitaja aitab sõnastada eesmäärke järgmiseks korraks. Kui mentorluses osaleb mitu inimest, korraldatakse iga esitletud kodutöö põhjal arutelu. Koolitaja küsib iga osaleja käest nõusolekut tema kodutöö (äriplaani valminud osa) jagamiseks teistega ja senise kogemuse põhjal ei ole vastuseisu esinenud. Kui mõni inimene pole siiski nõus oma äriplaani teistele tutvustama, annab koolitaja kirjaliku tagasiside. Kui inimeste arv grupis peaks suurenema, korraldatakse mentorlus mitmes alagrupis. Koolitaja on seisukohal, et ühisarutelu annab ka teistele ideid oma äriplaani jaoks, võimaldab luua seoseid oma äriplaaniga jne. Arutelud on õppimise seisukohalt efektiivsed, mida kinnitab ka tagasiside osalejatelt (tõend 4).

Hindamiskomisjon leiab, et koolituse läbiviimiseks kasutatakse asjakohaseid ja õppijat motiveerivaid õppemeetodeid. Koolitaja kasutab eesmärkideni jõudmiseks paindlikke lähenemisi. Esiletõstmist väärrib

regulaarne grupimentorluse rakendamine, mis aktiivselt kaasab õppijaid ning loob võimaluse individuaalseks lähenemiseks.

Tugevused

Õppekava "Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaan ja mentorlus)" suurimaks tugevuseks on asjakohaseid ja õppijat motiveerivaid õppemeetodeid. Regulaarsed mentortunnid, süstemaatiline tagasisidestamine, grupiliikmete vahelised arutelud ja eneseanalüüsi ülesanded toetavad õppijaid nende eesmärkide saavutamisel.

KOONDHINNANG KOOLITAJATE HINDAMISVALDKONNALE: Nõuded on täidetud

Hindamisvaldkond 3. Koolitajad koosnes viiest kriteeriumist. Komisjon hindas kriteeriumite nõuete täitmist järgnevalt:

- 1) Koolitaja kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus ja info selle kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel (TäKS § 11 lõige 2).
- 2) Koolitajal on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus ja andragoogiline pädevus.
- 3) Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja koolitaja pädevusi.
- 4) Koolitaja on teadlik õppekava eesmärgist, õppijaid informeeritakse nii sissejuhatavas tunnis kui ka jooksvalt meili teel.
- 5) Koolitaja kasutatavad õppemeetodid on asjakohaseid ja õppijat motiveerivaid

Komisjon leiab, et hindamisvaldkonna täitmiseks vajalikud nõuded on täidetud.

4. RESSURSID

4.1. Füüsiline (õppevahendid, seadmed, ruumid, ligipääs jms) ja/või digiõppe keskkond on nõuetekohane, vastab koolituse eesmärkidele ning toetab õppijat.

Koolitus toimub e-koolituste keskkonnas www.hakkanettevotjaks.ee, mis töötab järgmistel Wordpressi pluginatel: LearnDash (koolituskeskkond), BuddyBoss (kujundus) ja Paid Membership Pro (sisselogimine). Mentorluses kasutatakse Zoom salvestus platvormi. Videod on salvestatud Youtube keskkonda ja dubleeritud ka audiofailidega SoundCloud keskkonda. Audiosisu vajadus ilmnes klientide tagasisidest. Erinõudeid e-keskkonna kasutaja oskustele ei ole, piisab juurdepääsu omamisest internetile.

Eneseanalüüsis öeldakse, et tehnoloogilise toe vajaduse ilmnmisel osutab seda koolitaja ja tuuakse näiteid vastavate olukordade lahendamise kohta. e-keskkonnas toimub ka õppija poolt koolituse läbimise mõõtmise. Tõenditena on lisatud katked videoloengutest ja slaididest ning ekraanikuva koolituskeskkonda sisenemise klienditeekonnast (tõend 2) ja õppija koolituse läbimise mõõtmise tehnoloogilisest vahendist (tõend 3).

Hübriidõppes tagatakse, et kõik õppijad on õppesse kaasatud ja nende õpiväljundite saavutamine toetatud. Kuna koolitusel osalejate arv on väike (keskmiselt 2-3 inimest), on mentortundide läbiviimine kõigile üheaegselt võimalik. Juhul, kui õppijate arv peaks olema suur, korraldatakse mentortunnid väiksemates alarühmades.

Komisjoni hinnangul on õppes kasutatav e-keskkond asjakohane ning kasutajasõbralik. Koolitusasutuse veebikeskkond on piisav koolituste õpiväljundite saavutamiseks. Koolituse toetamiseks on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh e-õppe keskkond. Veebikeskkonna valik on asjakohane ja toetab koolituse eesmärgi saavutamist. Asutus võimaldab õppijatele tehnoloogist tuge. Nõue on täidetud.

KOONDHINNANG RESSURSSIDE HINDAMISVALDKONNALE: Nõuded on täidetud

Õppekava “Praktiline ettevõtluse e-koolitus (sh äriplaani ja mentorlus)” toimub täies mahus e-õppena. Koolitust pakutakse veebikeskkonnas, kasutusel on mitmes Wordpressi pluginad: LearnDash (koolituskeskkond), BuddyBoss (kujundus) ja Paid Membership Pro (sisselogimine). Mentorluses kasutatakse Zoom salvestus platvormi. Videod on salvestatud Youtube keskkonda ja dubleeritud ka audiofailidega SoundCloud keskkonda. Komisjon leiab, et koolitaja pakutav õppekeskkond on õppijat toetav ja vastab nõuetele. Hindamisvaldkonna nõuded on täidetud.